Forum voor Democratie

Aan de Griffier van Provinciale Staten van Zeeland
Provinciehuis
Abdij 6
4331 BK MIDDELBURG

Middelburg, 9 maart 2021

Geachte mevrouw de Griffier,

Betreft schriftelijke vragen ex art. 44 van het RvO Provinciale Staten (PS) van Zeeland jo. art. 151 lid 1 PW van de Statenleden BOS en WALRAVENS inzake het steken laten vallen van de Provincie Zeeland op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH).

Hierbij verzoeken wij u onze vragen ter kennis te brengen van het College van Gedeputeerde Staten (GS) van de Provincie Zeeland. Wij vragen om de schriftelijke beantwoording van onze vragen.

Inleiding:
Op 4 maart jl. bood de commissie VTH, haar rapport aan. Zij concludeert dat het toezicht ver onder de maat is. Hieronder een korte inleidende samenvatting van het rapport:

Hard oordeel: Dat is het harde oordeel van de adviescommissie onder leiding van Jozias van Aartsen in het rapport "Om de leefomgeving". De commissie kreeg in juni 2020 van staatssecretaris Van Veldhoven (IenW) de opdracht te adviseren over maatregelen die het VTH-stelsel op milieugebied slagvaardiger en effectiever kunnen maken. Aanleiding waren de frequent voorkomende milieu-incidenten bij onder meer Tata Steel en Chemelot.

Onvoldoende robuust: Volgens de commissie is de onafhankelijkheid van de omgevingsdiensten bij het uitvoeren van hun taak ten onrechte ondergeschikt gemaakt aan nabijheid bij het bevoegd gezag. Daarnaast zijn de omgevingsdiensten 'onvoldoende robuust' om hun toezichtsrol goed op te pakken en kampen ze met een te divers takenpakket. Daardoor komt een regionale handhavings-strategie volgens de commissie niet van de grond.

Toezicht ontbreekt: Dat kon allemaal gebeuren omdat het interbestuurlijk toezicht op de omgevingsdiensten geheel ontbreekt.
Er is geen regie vanuit het rijk. 'Stelselverantwoordelijkheid door de bewindspersoon is in de huidige vorm een fictie', concludeert de commissie. Ze adviseert het huidige pad van 'doorontwikkeling' van het VTH-stelsel te verlaten. 'Daarvoor zijn dwingender ingrepen nodig om de hoofdproblemen van vrijblijvendheid en fragmentatie aan te pakken.' De commissie heeft voor het beoordelen van het functioneren van het horizontale en verticale toezicht op de opdrachtgevers van de omgevingsdiensten een analyse gemaakt van openbaar beschikbare informatie bij provincies en gemeenten over het interbestuurlijk toezicht (provincies) en over het horizontale toezicht (gemeenteraden). Hierbij zijn alle twaalf provincies onderzocht en per omgevingsdienst is steekproefsgewijs één gemeente onderzocht.

Zeeland ver beneden de maat: Voor de provincies Groningen, Friesland en Zeeland werd alleen summiere informatie gevonden.
De Provincie Zeeland heeft geen specifieke informatie beschikbaar op haar website over de invulling van haar toezichtsrol. Uit een Statenbrief van 2016 valt op te maken dat deze provincie haar toezicht richt op Financiën, Archiefbeheer en de huisvesting Statushouders. De Provincie Zeeland lijkt als slechtste uit de bus te komen.

Vermijdbare schade: Het is slecht gesteld met het stelsel van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). Het ontbreekt de omgevingsdiensten aan kennis en doorzettingsmacht. Het rijk voert geen overkoepelende regie. 'Doordat het stelsel niet functioneert zoals bedoeld, ontstaat vermijdbare schade.'

Tien maatregelen: De commissie-Van Aartsen noemt tien maatregelen om het VTH-stelsel te verbeteren. Zo moet de ondergrens voor de omvang van de omgevingsdiensten worden verhoogd. Er moet meer prioriteit, capaciteit en inzet komen voor strafrechtelijke handhaving en vervolging. Takenpakket en financiering van omgevingsdiensten moeten landelijk worden afgestemd. Verder worden omgevingsdiensten verplicht tot informatie-uitwisseling en tot investeren in kennisontwikkeling. Ook moet er Rijkstoezicht komen op het functioneren van de omgevingsdiensten.

Vragen:

1. Hebben Gedeputeerde Staten (GS) kennis genomen van het rapport van de Commissie Van Aartsen? Zo, neen dan lijkt het de fractie van Forum voor Democratie zaak dat GS voormeld rapport op korte termijn bestudeerd voor het de onderstaande vragen beatwoord.
2. Zijn er de afgelopen tijd milieu-incidenten, zoals Tata Steel en Chemelot, geweest binnen de Provincie Zeeland?
3. In hoeverre deelt u de mening van de Commissie dat het toezicht binnen de Provincie Zeeland ver onder de maat is? Had u een dergelijk oordeel niet kunnen zien aankomen?
4. Onderschrijft u de mening van de Commissie dat de regionale handhavingsstrategie niet van de grond komt? Wat gaat u in de tussentijd doen om vermijdbare schade zoveel mogelijk te voorkomen?
5. Herkent u zich in het beeld dat het interbestuurlijk toezicht op de omgevingsdiensten geheel ontbreekt?
6. Herkent u het beeld dat de Provincie Zeeland geen specifieke informatie beschikbaar heeft op haar website over de invulling van haar toezichtsrol?
7. Klopt het zoals in de Statenbrief van 2016 valt op te maken dat de provincie Zeeland haar slechts toezicht richt op Financiën, Archiefbeheer en de huisvesting Statushouders?
8. Gedeputeerde Staten blijken een een laconieke houding ten aanzien van de uitvoering op het gebied van VTH te vertonen, wat gaat u er aandoen om dit te veranderen op korte termijn?
9. Op welke wijze gaat u de door de commissie Van Aartsen gegeven 10 maatregelen voorlopig uitvoeren om zoveel mogelijk te komen tot vermijdbare schade?
10. Hoe verklaart u de lage 'ranking' van De Provincie Zeeland op VTH door de Commissie Van Aartsen?

In afwachting van de beantwoording, verblijven wij,
met de meeste hoogachting,
namens de Statenfractie van het Forum voor Democratie,

BOS Martin;
WALRAVENS Fred